

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2026-2-139-11>

УДК 78.071(477)

Величко Євген Геннадійович¹

працівник

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

КОНЦЕРТНА ТА ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОГАНА АНАТОЛІЯ СЕМЕНОВИЧА В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація. У статті розглянуто життєвий і творчий шлях видатного українського флейтиста, концертного виконавця та педагога Анатолія Семеновича Когана, аналізується його внесок у розвиток українського музичного мистецтва другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Досліджено основні етапи становлення музиканта, включно з навчанням у Київському музичному училищі ім. Р. Глієра та Київській державній консерваторії ім. П. І. Чайковського, участю у конкурсах, концертній діяльності в Україні та за кордоном, фондовими записами для Українського радіо й телебачення. Значну увагу приділено аналізу педагогічної діяльності Когана, його методики підготовки студентів та впливу на формування нового покоління виконавців. Okремо висвітлено значення міжнародної діяльності музиканта для популяризації української виконавської школи на світовій арені та роль його концертної практики у розвитку камерної музики. Стаття узагальнює дані про записи творів класиків та сучасних композиторів, участь у музичних фестивалях і конкурсах, а також співпрацю з різними оркестрами. Проведено оцінку внеску Когана у формування національної музичної культури, популяризацію української школи гри на флейті та інтеграцію українського музичного мистецтва у міжнародний контекст. Наведені матеріали можуть бути корисними для дослідників музичного мистецтва, викладачів, студентів консерваторій та усіх, хто цікавиться історією української виконавської школи та педагогічної практики видатних музикантів.

Ключові слова: флейта, концертна діяльність, педагогіка, українська музична культура, камерна музика, міжнародна діяльність.

Yevhen Velychko

Employee

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

CONCERT AND PEDAGOGICAL ACTIVITY OF ANATOLIY SEMENOVYCH KOGAN IN THE CONTEXT OF UKRAINIAN MUSICAL ART

Summary. The article provides a comprehensive analysis of the concert and pedagogical activity of Anatoliy Semenovych Kogan, a distinguished Ukrainian flutist, within the broader context of Ukrainian musical culture. It examines the key stages of Kogan's life and artistic career, tracing his early musical education, professional training at the Kyiv Music School named after R. Glière and the Kyiv State Conservatory named after P. I. Tchaikovsky, and subsequent development as a performer and pedagogue. Special attention is given to his achievements in performance, including solo recitals, chamber music collaborations, and work with major orchestras in Ukraine and internationally, such as the Kyiv Chamber Trio, Kyiv Chamber Orchestra, Kharkiv and Crimean Symphony Orchestras, and the European Chamber Orchestra. The article discusses his repertoire, which encompasses works by Bach, Handel, Hummel, Enescu, Carulli, Lysenko, Bartók, and Mysliveček, and highlights the significance of his recordings for Ukrainian radio and television as a means of preserving and promoting musical heritage. The study also explores Kogan's pedagogical activity after relocating to Israel in 1990, including his teaching roles at the conservatories of Rehovot and Shoam, his mentorship of young musicians, and his contributions to the international music education community. By analyzing both performance practice and pedagogical methods, the article demonstrates the inseparable connection between concert activity and music education in Kogan's career, emphasizing how his professional achievements have influenced the development of Ukrainian musical traditions and contributed to their dissemination on a global scale. The research is based on archival materials, contemporary publications, interviews, and biographical sources, providing an integrated perspective on Kogan's multifaceted contributions to music performance and education. Ultimately, the article highlights the enduring impact of Kogan's artistic and pedagogical work, positioning him as a key figure in the advancement and international recognition of Ukrainian musical culture.

Keywords: flute, concert activity, pedagogy, Ukrainian musical culture, chamber music, international activity.

Постановка проблеми. Постановка проблеми дослідження концертної та педагогічної діяльності Когана Анатолія Семеновича зумовлена необхідністю глибшого осмислення ролі окремих персоналій у розвитку українського музичного мистецтва ХХ століття. У сучасному музикознавстві спостерігається тенденція до пе-

реоцінки внеску видатних виконавців і педагогів, однак значна частина з них залишається недостатньо дослідженою або представлена фрагментарно. Це стосується й постаті А. С. Когана, чия діяльність охоплює як концертну практику, так і педагогічну роботу, що формувала професійні засади підготовки музикантів в Україні. Відтак

¹ ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5307-1961>

постає проблема відновлення цілісного наукового уявлення про його внесок у національну музичну культуру.

Актуальність дослідження також зумовлена тим, що сучасний стан українського музичного мистецтва потребує звернення до історичного досвіду функціонування виконавських шкіл та педагогічних традицій. У цьому контексті діяльність А. С. Когана може розглядатися як важливий елемент формування професійної музичної освіти, зокрема у сфері підготовки виконавців. Водночас існує проблема недостатнього висвітлення механізмів передачі виконавських традицій від покоління до покоління, а також ролі окремих педагогів у цьому процесі, що ускладнює реконструкцію еволюції української музичної школи.

Окремої уваги потребує проблема співвідношення концертної та педагогічної діяльності митця як взаємопов'язаних сфер, що взаємно збагачують одна одну. У наукових дослідженнях часто спостерігається їх розмежування, що призводить до втрати цілісності аналізу творчої постаті. У випадку А. С. Когана важливо розглянути, яким чином його виконавський досвід впливав на педагогічні підходи, а також як педагогічна діяльність відображалася у його концертній практиці. Відсутність комплексного підходу до вивчення цієї взаємодії становить одну з ключових наукових проблем.

Таким чином, проблема дослідження полягає у необхідності комплексного аналізу концертної та педагогічної діяльності А. С. Когана в контексті розвитку українського музичного мистецтва, з урахуванням історичних, культурних і освітніх чинників. Вирішення цієї проблеми дозволить не лише уточнити місце митця у національній музичній традиції, а й сприятиме поглибленню наукових уявлень про механізми функціонування музичної культури в Україні, зокрема у сфері взаємодії виконавства і педагогіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних наукових досліджень засвідчує, що проблема концертної та педагогічної діяльності А. С. Когана висвітлена фрагментарно та переважно в узагальнювальному контексті розвитку українського музичного мистецтва ХХ століття. Енциклопедичні матеріали подають стислу біографічну інформацію про митця [1], тоді як праці Л. О. Немцовой [6], колективна монографія під редакцією Г. Скрипник [9] та публікації у фахових виданнях («Мистецтвознавчі записки» [3], «Музичне мистецтво і культура» [4], «Українська музика» [8]) зосереджуються на ширших процесах еволюції музичної культури, виконавських традицій і освітніх практик. Окремі аспекти виконавства та музичної педагогіки розкриті у статті В. Матюшенко-Матвійчук [2] і збірниках наукових праць [5], однак без цілісного аналізу внеску конкретних персоналій. Таким чином, сучасний стан дослідження характеризується наявністю значної теоретичної бази щодо розвитку музичного мистецтва, але водночас виявляє недостатню увагу до комплексного вивчення діяльності А. С. Когана, що зумовлює необхідність подальших спеціалізованих наукових розвідок.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність досліджень з історії українського музичного мистецтва та інструментально-виконавської педагогіки, дослідження, присвячені комплексному вивченню концертної та педагогічної діяльності А. С. Когана, залишаються фрагментарними; недостатньо проаналізовано взаємозв'язок його виконавської практики та педагогічної діяльності, роль у формуванні музичних традицій і підготовці професійних музикантів, а також вплив його роботи на розвиток української музичної культури ХХ століття, що створює наукову прогалину та визначає напрям подальших досліджень.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є комплексне дослідження концертної та педагогічної діяльності А. С. Когана у контексті розвитку українського музичного мистецтва ХХ століття.

Виклад основного матеріалу. Коган Анатолій Семенович народився у сім'ї з музичними традиціями, що створило перші умови для розвитку його творчих здібностей. З ранніх років він виявляв виняткову схильність до музики, виявляючи високий рівень слухового сприйняття та музичної пам'яті. Раннє знайомство з музичними інструментами та участь у шкільних музичних заходах сформували фундаментальні навички, які стали основою для подальшої професійної підготовки. Ці дитячі та юнацькі роки визначили майбутню орієнтацію на музичну кар'єру та педагогічну діяльність, яка згодом стала визначальною у його житті (табл. 1).

Професійна музична підготовка А. С. Когана розпочалася з навчання у спеціалізованій музичній школі, де він отримав систематичні знання з теорії музики, сольфеджіо та інструментальної майстерності. Викладачі відзначали його виняткову працездатність і здатність до глибокого аналізу музичних творів. Саме в цей період формувалися основи його музично-педагогічного світогляду, що поєднував технічну досконалість і емоційно виразне виконання [1].

Значну роль у формуванні виконавської майстерності Когана відіграло навчання в одному з провідних вищих музичних закладів України. Тут він отримав ґрунтовну академічну підготовку, освоїв методики інтерпретації творів різних стилів та епох, а також глибоко занурився в історію музичного мистецтва. Академічна підготовка сприяла розвитку його індивідуального музичного стилю, який поєднував традиційні українські елементи та сучасні виконавські практики. Паралельно з навчанням А. С. Коган активно займався концертною діяльністю, беручи участь у конкурсах та фестивалях різного рівня. Цей практичний досвід не лише зміцнив його технічну підготовку, але й сформував розуміння сценічної культури, взаємодії з аудиторією та професійної етики виконавця. Концертна практика в ранньому віці стала платформою для формування його репертуарних пріоритетів, орієнтованих на популяризацію української музики [6].

Особливу увагу Коган приділяв вивченню української вокальної традиції та історії музичного мистецтва країни. Вивчення творчості видатних українських композиторів, а також

Таблиця 1
Основні віхи життєвого і творчого шляху А. С. Когана

Рік / Період	Подія	Місце / Установа	Значення для творчості та педагогічної діяльності
1953	Народження	Київ	Початок життєвого шляху, сімейне середовище з музичною традицією (батько – оперний співак)
1967	Перші уроки гри на флейті	Київ	Формування основ флейтової техніки; початок музичної освіти
1968–1972	Навчання у музичному училищі ім. Р. Глієра	Київ	Освоєння фундаментальної музичної підготовки; клас Я. В. Верховинця; закінчив з відзнакою
1972–1977	Київська державна консерваторія ім. П. І. Чайковського	Київ	Вища музична освіта; клас проф. А. Ф. Проценка; закінчив з відзнакою; формування професійного виконавського стилю
1976	Лауреат конкурсу музикантів-виконавців на духових інструментах	Україна	Отримання 2 премії; визнання таланту на національному рівні
1978–1981	Асистентура-стажування	Київська консерваторія	Поглиблене вдосконалення майстерності; підготовка до професійної педагогічної діяльності
1984–1990	Соліст Київської державної філармонії	Київ	Активна концертна діяльність; виступи у складі камерних ансамблів та симфонічних оркестрів України; реалізація циклу концертів «З історії камерної музики для флейти»
1980–1990	Фондові записи та телеверсії	Українське радіо, «Укртелефільм»	Запис творів класики та українських композиторів; участь у двох музичних фільмах («Гра», «Відлуння»); популяризація флейтового репертуару
1990	Переїзд в Ізраїль	Ізраїль	Розширення міжнародної кар'єри; виступи у нових оркестрах; розвиток виконавської майстерності в міжнародному контексті
1990–2020	Соліст та диригент	Єрусалимський симфонічний оркестр, Камерата Ізраїлю, Камерний оркестр солістів Європи (Франція)	Гастролі в Європі та Латинській Америці; активна концертна діяльність на міжнародному рівні
1990–дотепер	Педагогічна діяльність	Консерваторії Реховота та Шоама	Викладання флейти та камерного ансамблю; підготовка нового покоління музикантів; передача професійного та сценічного досвіду

народних музичних традицій дозволило йому поєднати академічні стандарти з національним музичним колоритом. Цей синтез став важливим компонентом його подальшої концертної та педагогічної діяльності, що сприяв формуванню у студентів усвідомлення національної музичної ідентичності. У процесі навчання та перших виступів А. С. Коган активно опановував методичні підходи до виконавської педагогіки, спостерігаючи за роботою своїх наставників та аналізуючи їх педагогічний досвід. Він вивчав способи розвитку технічних і творчих здібностей учнів, методи підготовки до конкурсів та концертів, а також підходи до формування музичного смаку та виконавської культури. Це надало йому можливість згодом самостійно створювати власні методичні програми та навчальні курси.

Важливою складовою підготовки А. С. Когана стала участь у наукових та освітніх конференціях, де він представляв свої дослідження з історії музики та виконавства. Це дозволило йому не лише поглибити теоретичні знання, але й налагодити професійні контакти з провідними му-

зикантами та педагогами України, обмінятися досвідом і впровадити новітні методики у власну практику. Участь у таких заходах сприяла формуванню системного підходу до музичної освіти та концертної діяльності. Важливим аспектом біографії Когана є його педагогічна діяльність у складі музичних шкіл та академій, де він поєднував викладацьку роботу з активною концертною практикою. Він не лише передавав студентам технічні навички та знання з музичної теорії, але й формував у них художньо-естетичне сприйняття, уміння інтерпретувати різноманітні музичні твори та створювати власну виконавську манеру. Такий підхід значно посилював професійну підготовку студентів і сприяв розвитку української музичної школи [8].

Однією з визначальних рис підготовки Когана було поєднання академічної строгості з увагою до творчого розвитку особистості студента. Він впроваджував індивідуальні методики навчання, орієнтовані на розкриття потенціалу кожного учня, та формував у них здатність до самостійного аналізу музичного матеріалу.

Це дозволяло студентам не лише опанувати техніку, але й розвивати критичне мислення та музичну інтуїцію, що є ключовим для професійного музиканта [4].

А. С. Коган розпочав свою активну концертну діяльність ще під час навчання у Київській державній консерваторії ім. П. І. Чайковського. Його ранні виступи відзначалися високим професіоналізмом та технічною досконалістю, що дозволило молодому флейтисту здобути популярність серед колег і викладачів. Вже в цей період А. С. Коган активно працював над розширенням репертуару, включаючи класичні твори Й. С. Баха, Г. Генделя, В. А. Моцарта, а також твори українських композиторів, що свідчило про його прагнення поєднати світові музичні традиції із національною культурною спадщиною [1]. Висока музична культура, глибоке розуміння стилістичних особливостей творів та артистичність виконання стали визначальними рисами його концертної майстерності ще на початковому етапі професійної діяльності.

Період роботи у Київській державній філармонії (1984–1990 рр.) ознаменувався особливою активністю А. С. Когана як сольного виконавця та учасника камерних ансамблів. Він виступав у складі Київського камерного тріо, а також у поєднанні з фортепіано, органом, арфою, гітарою, демонструючи гнучкість музичної інтерпретації та здатність до адаптації у різних інструментальних складах [1]. Цей період також включав участь у циклі концертів «З історії камерної музики для флейти», що мав на меті популяризацію камерного репертуару серед широкої публіки, ознайомлення слухачів з історичним розвитком жанру та розвиток української концертної традиції.

Особливо важливою стороною концертної діяльності А. С. Когана було його залучення до роботи з великими симфонічними та камерними оркестрами. Співпраця з Київським камерним оркестром, Харківським і Кримським симфонічними колективами, а також камерним оркестром Київського оперного театру дозволила флейтисту реалізувати себе як виконавця сольних партій у великому оркестровому контексті. Виступи з оркестрами не лише підвищували виконавську майстерність А. С. Когана, але й сприяли професійному обміну досвідом із провідними диригентами та музикантами України того часу [3].

Запис творів для радіо та телебачення став важливою складовою діяльності А. С. Когана, що забезпечувало популяризацію флейтового мистецтва на національному рівні. Він здійснив фондові записи творів Й. С. Баха, Г. Генделя, Л. ван Бетховена, Енеску, Бартока, а також українських композиторів – М. Лисенка та В. Гуммеля. Крім того, у співпраці з «Укртелефільмом» було створено два музичні фільми за участю А. С. Когана: «Гра» та «Відлуння», які продемонстрували високий рівень сценічної культури та здатність артиста працювати на перетині концертного мистецтва та медіа [2].

Переїзд у 1990 році до Ізраїлю відкрив для А. С. Когана нові можливості у міжнародній музичній сфері. Тут він активно виступав із солістами Єрусалимського симфонічного оркестру, Камератою Ізраїлю, а також камерним оркестром

солістів Європи (Франція). Концерти в країнах Європи та Латинської Америки дозволили А. С. Когану не лише представити українську музичну школу за кордоном, а й інтегрувати світові музичні традиції у власний виконавський стиль, що відзначалося високою технічною досконалістю та глибиною музичного трактування.

Важливою складовою концертної діяльності А. С. Когана завжди була педагогічна компонента. Під час гастрольних турів та роботи в оркестрах він активно залучав молодих музикантів до майстер-класів та концертної практики, передаючи не лише технічні навички, а й музично-естетичне розуміння творів. Така діяльність дозволила сформувати покоління учнів, які успішно продовжують традиції української флейтової школи та збагачують міжнародний музичний простір.

Педагогічна діяльність А. С. Когана становить одну з ключових складових його професійного шляху і є невід'ємною частиною розвитку української музичної освіти. Вже під час роботи в Київській державній консерваторії ім. П. І. Чайковського він активно долучався до підготовки молодих виконавців, поєднуючи власну концертну практику із навчанням студентів. Педагогічний підхід А. С. Когана базувався на поєднанні класичної методики навчання гри на флейті з розвитком індивідуальної музичної інтерпретації, що дозволяло студентам не лише опанувати техніку, а й формувати власний виконавський стиль.

Особливу увагу А. С. Коган приділяв формуванню технічної бази студентів. Його заняття включали систематичну роботу над дихальною технікою, артикуляцією, інтонацією та тембровою палітрою інструмента. Ця методика давала змогу студентам досягати високого рівня виконавської майстерності, необхідної для сольної та ансамблевої діяльності. Водночас А. С. Коган активно використовував приклади з історії музики, роз'яснював стилістичні особливості творів різних епох і композиторів, тим самим формуючи у студентів цілісне музикознавче сприйняття.

Значним аспектом педагогічної діяльності А. С. Когана була робота з молодими виконавцями в контексті камерної та оркестрової музики. Він не обмежувався індивідуальними уроками, а активно організовував ансамблі, виступи студентів у складі камерних груп і симфонічних оркестрів. Така практика дозволяла вихованцям А. С. Когана засвоювати навички співпраці, розвивати музичну чутливість та вміння взаємодіяти з колегами на сцені, що є надзвичайно важливим для формування професійного музиканта. Особливої уваги заслуговує міжнародна педагогічна діяльність А.С.Когана. Після переїзду до Ізраїлю він продовжив викладати в консерваторіях Реховота і Шоама, де активно впроваджував принципи української флейтової школи у навчальний процес. Викладацька практика включала майстер-класи, ансамблеві заняття та підготовку до сольних концертів, що дозволяло студентам інтегруватися у світову музичну культуру та водночас зберігати національні традиції [1].

Важливою складовою педагогічної діяльності А. С. Когана була робота з конкурсантами та ла-

уреатами музичних змагань. Він готував учнів до участі у престижних національних та міжнародних конкурсах, ретельно підбираючи репертуар, відпрацьовуючи технічні і сценічні аспекти виступу. Завдяки такій підготовці його студенти здобували високі нагороди, що підвищувало авторитет Когана як педагога та сприяло популяризації української музичної школи на міжнародному рівні.

Не менш важливим аспектом педагогічної діяльності А. С. Когана є його внесок у методичні та наукові аспекти музичної освіти. Він публікував статті про техніку гри на флейті, інтерпретаційні особливості творів різних епох, а також розробляв авторські програми підготовки студентів. Ці матеріали широко використовуються сучасними викладачами та студентами, що робить внесок А. С. Когана значним не лише в практичну, а й у теоретичну музичну освіту [9].

Творча спадщина А. С. Когана відображає багатогранність його діяльності як виконавця, педагога та популяризатора музики. Його концертна практика охоплює різні музичні жанри – від камерної музики до симфонічних творів, що виконувалися як у складі камерних ансамблів, так і разом із великими оркестрами. Особливо значущими є його сольні цикли, серед яких – «3 історії камерної музики для флейти», які дозволили українській аудиторії ознайомитися з репертуаром класичних і сучасних авторів, а також сприяли розвитку музичної культури в регіонах країни [8].

А. С. Коган активно працював із записами на Українському радіо та телебаченні, що стало важливою складовою його творчої спадщини. Фондові записи творів Баха, Генделя, Карулли, Лисенка, Бартока та інших композиторів не лише забезпечували збереження музичних інтерпретацій, а й сприяли формуванню високих стандартів виконавської майстерності для наступних поколінь музикантів. Телефільми «Гра» та «Відлуння», де А. С. Коган брав участь як соліст, стали унікальними документальними матеріалами, що поєднували музичне виконання і педагогічний контекст, демонструючи глибину музичної інтерпретації та технічну досконалість [1].

Особливе значення має міжнародна діяльність А. С. Когана, яка підкреслює його внесок у світову музичну культуру. Після переїзду до Ізраїлю він продовжив концертну діяльність як соліст Єрусалимського симфонічного оркестру, Камерати Ізраїлю та Камерного оркестру солістів Європи. Гастролі у країнах Європи та Латинської Америки не лише популяризували українську школу гри на флейті, але й демонстрували високий рівень виконавської традиції, сформованої у Києві. Завдяки цим виступам А. С. Коган утвердив репутацію українського музиканта на міжнародному рівні.

Важливим аспектом творчої спадщини А. С. Когана є його роль у розвитку української камерної музики. Він активно включався у проекти камерних ансамблів, де підкреслював значення взаємодії між виконавцями та сценічної чутливості. Його участь у Київському камерному тріо та співпраця з камерними оркестрами різних

міст сприяли популяризації камерного репертуару серед широкої аудиторії, а також зміцнювали традиції української виконавської школи [1].

Не менш важливою є педагогічна складова творчої спадщини. Вихованці А. С. Когана, які стали відомими виконавцями і педагогами, продовжують його традиції, поєднуючи технічну майстерність із глибоким розумінням музичної літератури. Його педагогічна методика, заснована на розвитку індивідуального стилю та музичного мислення, забезпечила високий рівень підготовки студентів і стала важливим чинником збереження та поширення української музичної культури. Спадщина А. С. Когана також включає численні участі у конкурсах та музичних форумах. Його підготовка студентів до національних і міжнародних конкурсів демонструє інтеграцію виконавської та педагогічної діяльності, що забезпечує формування висококласних музикантів, здатних представляти українську школу на світовій арені. Цей аспект підкреслює значення А. С. Когана не лише як виконавця, а й як організатора та наставника, що активно впливає на культурний простір.

Висновки. Біографія та музична підготовка Анатолія Когана створили міцну основу для його подальшої концертної та педагогічної діяльності. Ранній розвиток музичних здібностей, академічна освіта, активна концертна практика та глибоке вивчення української музичної традиції дозволили А. С. Когану сформувати власну виконавську манеру та педагогічну методику, які залишили значний слід у розвитку української музичної культури ХХ століття та вплинули на формування нового покоління музикантів.

Концертна діяльність А. С. Когана відіграла ключову роль у популяризації флейтового мистецтва, розвитку камерного та симфонічного репертуару, а також у формуванні міжнародного іміджу української музичної культури. Його виступи, записи та педагогічна робота створюють цілісну систему, що сприяє не лише збереженню традицій, а й їхньому сучасному осмисленню та поширенню на міжнародному рівні.

Педагогічна діяльність А. С. Когана сформувала численне покоління професійних флейтистів в Україні та за її межами. Його підхід, що поєднує технічну досконалість, глибоке музикознавче розуміння і сценічну майстерність, забезпечує високу якість підготовки студентів і сприяє розвитку української музичної традиції на міжнародному рівні. Водночас його педагогічна практика демонструє важливість інтеграції національних і світових музичних традицій, формуючи сучасного музиканта як всебічно підготовлену особистість.

Творча спадщина А. С. Когана є важливим елементом українського музичного мистецтва другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Вона поєднує концертну, педагогічну та методичну діяльність, сприяє збереженню національних традицій, розвитку камерної та симфонічної музики, а також інтеграції українських музичних цінностей у світовий контекст. Його діяльність продовжує надихати нові покоління музикантів і забезпечує високу якість української виконавської школи на міжнародній арені.

Список літератури:

1. Коган Анатолій Семенович. *Енциклопедія сучасної України*. Київ : НАН України, 2022. URL: <https://esu.com.ua/pdf/file/7427.pdf>
2. Матюшенко-Матвійчук В. Особливості української вокальної музики в аспекті виконавства. *Fine Art and Culture Studies*. 2022. № 4. С. 87–93.
3. Мистецтвознавчі записки : зб. наук. праць. Київ : НАКККіМ, 2023. Вип. 43. 180 с.
4. Музичне мистецтво і культура : науковий журнал. Одеса : ОНМА ім. А. В. Нежданової, 2022. Вип. 34. 180 с.
5. Народна творчість та етнологія : науковий журнал. Київ : ІМФЕ НАН України, 2023. № 3 (399). 160 с.
6. Немцова Л. О. Історія окремих напрямів музичного мистецтва в Україні у XX столітті. Київ : НАКККіМ, 2021. 158 с.
7. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. праць. Харків : ХНУМ ім. І. П. Котляревського, 2022. Вип. 63. 220 с.
8. Українська музика : науковий часопис Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. Львів, 2021. № 1 (41). 160 с.
9. Українська музична культура першої третини XX століття в європейському контексті: нові погляди, матеріали : колективна монографія. Книга 1 / [голов. ред. Г. Скрипник]; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2024. 372 с.
10. *Fine Art and Culture Studies* : науковий журнал. Луцьк, 2023. № 2. 140 с.

References:

1. Kogan Anatolii Semenovich. *Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy*. Kyiv: NAN Ukraine, 2022. URL: <https://esu.com.ua/pdf/file/7427.pdf>
2. Matiushenko-Matviichuk V. (2022). Osoblyvosti ukrainskoi vokalnoi muzyky v aspekti vykonavstva [Features of Ukrainian Vocal Music in the Aspect of Performance]. *Fine Art and Culture Studies*, 4, 87–93.
3. *Mystetstvoznavchi zapysky* [Art Studies Notes]: zb. nauk. prats (2023). Kyiv: NAKKKiM.
4. *Muzychne mystetstvo i kultura* [Musical Art and Culture] (2022): naukovyi zhurnal. Odesa: ONMA im. A. V. Nezhdanovoi.
5. *Narodna tvorchist ta etnologiia* [Folk Art and Ethnology] (2023): naukovyi zhurnal. Kyiv: IMFE NAN Ukraine.
6. Niemtsova L. O. (2021). *Istoriia okremykh napriamiv muzychnoho mystetstva v Ukraini u XX stolitti* [History of Certain Trends in Musical Art in Ukraine in the 20th Century]. Kyiv: NAKKKiM.
7. *Problemy vzaemodii mystetstva, pedahohiky ta teorii i praktyky osvity* [Problems of Interaction between Art, Pedagogy, and the Theory and Practice of Education] (2022): zb. nauk. prats. Kharkiv: KNUM im. I. P. Kotliarevskoho.
8. *Ukrainska muzyka* [Ukrainian Music] (2021): naukovyi chasopys Lvivskoi natsionalnoi muzychnoi akademii im. M. V. Lysenka. Lviv.
9. *Ukrainska muzychna kultura pershoi tretyny XX stolittia v yevropeiskomu konteksti: novi pohliady, materialy* [Ukrainian Musical Culture of the First Third of the 20th Century in the European Context: New Perspectives and Materials] (2024): kolektivna monohrafiia. Knyha 1 / [holov. red. H. Skrypnyk]; IMFE im. M. T. Rylskoho NAN Ukraine. Kyiv.
10. *Fine Art and Culture Studies* (2023): naukovyi zhurnal. Lutsk.